

Svenska Arkivförbundet

Diarienummer: Ju2023/02434

Referens: Amanda Vesterlund

Datum: 2023-01-11

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L4@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – en ny huvudregel SOU 2023:69

Enskilda handlingars juridiska status

Svenska Arkivförbundet står bakom utredningens förslag men anser att utredningen inte i tillräcklig utsträckning problematiserat den juridiska skillnaden mellan allmän handling och enskild handling. Privata aktörer omfattas inte av Tryckfrihetsförordningen (1949:105) eller Arkivlagen (1990:782) och behöver inte bevara eller hålla sin information ordnad. Arkivering bygger på frivillighet inom den enskilda arkivsektorn, med vissa handlingsslag som undantag. Det kan innebära att den information som brottsbekämpande myndigheter begär redan har gallrats. Utgångspunkten för utredningens förslag är att informationen bevaras, vilket inte nödvändigtvis är riktigt. Eftersom enskilda arkiv inte omfattas av Arkivlagen (1990:782) och Riksarkivet ännu inte utfärdat några föreskrifter om bevarandet av personuppgifter i den enskilda sektorn kan det bli försvårande omständigheter för informationsdelningen.

Inte en enda gång i betänkandet diskuteras informationens juridiska status vid ett överförande från en privat aktör till en offentlig aktör. Vid överföring av lämnad eller begärd information från en privat till en statlig aktör blir informationen allmän, om än inte offentlig, och kommer potentiellt att bli en del av den statliga aktörens arkivbildning som kan komma att bevaras för all evighet. Informationen kan också begäras ut i egenskap av allmän, efter att eventuell sekretess har upphört. Detta behöver inte utgöra ett problem, men att det inte diskuteras alls anser Svenska Arkivförbundet är en brist i betänkandet.

Förslagets tidsaspekt

Svenska Arkivförbundet anser också att det råder oklarheter kring förslagets tidsaspekt och omfattning. Den informationsdelning och uppgiftsskyldighet som föreslås har inga tidsbegränsningar. Frågan om uppgiftsskyldighet för enskilda informationsbestånd bör därför belysas ytterligare. Om exempelvis en friskola går i konkurs eller likvideras och skänker sin information till en enskild arkivinstitution är det oklart om den enskilda arkivinstitutionen omfattas av uppgiftsskyldigheten och kravet på att lämna ut handlingar.

För Svenska Arkivförbundet

Amanda Vesterlund

Generalsekreterare

Svenska Arkivförbundet

Om Svenska Arkivförbundet

Svenska Arkivförbundet är riksorganisationen för den enskilda sektorns arkiv. Den enskilda sektorn omfattar näringslivets, civilsamhällets och privatpersoners arkiv. De enskilda arkiven innehåller information om hur människor arbetat och organiserat sig och vilka frågor som varit viktiga för dem genom historiska samhällsförändringar och genom tider med olika tanketraditioner. Enskilda arkiv är en viktig del av det nationella kulturarvet. De enskilda arkiven innehåller också information som är aktuell för dagens och morgondagens samhälle och är avgörande för den nationella informationsinfrastrukturen.

Svenska Arkivförbundet organiserar ca 150 medlemmar, från internationella till lokala aktörer inom den enskilda sektorn. Bland medlemmarna finns både offentliga och privata aktörer. Förbundet arbetar för att främja enskild arkivverksamhet i hela landet och att sprida kunskap om arkivens roll i samhället och för historieskrivningen.